

Kiruna kommun Kommunfullmäktige

Revisionsberättelse för år 2018

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivs i styrelser och nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer verksamheten i kommunens företag.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller verksamheten. De ansvarar också för att det finns tillräcklig intern kontroll samt återredovisning till fullmäktige. Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, kontroll och redovisning samt att pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med fullmäktiges uppdrag.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, kommunens revisionsreglemente och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och ansvarsprövande. Vi har i våra prioriteringar av granskningsinsatser utgått från en bedömning av väsentlighet och risk samt omsatt prioriteringarna i en revisionsplan för året.

Vi bedömer;

- sammantaget att styrelsen och nämnderna, undantaget kultur- och utbildningsnämnden, i huvudsak har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.
- att styrelsernas och nämndernas interna kontroll, undantaget kultur- och utbildningsnämnden, i huvudsak har varit tillräcklig, men att det finns vissa behov av utveckling.
- att kultur- och utbildningsnämnden i huvudsak har bedrivit en ändamålsenlig verksamhet, men att nämnden brustit i styrning och kontroll avseende ekonomi vilket innebär att verksamheten inte har bedrivits på ett helt ekonomiskt tillfredsställande sätt med tillräcklig intern kontroll
- att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen
- att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på rättvisande räkenskaper och är upprättad enligt god redovisningssed
- att årets resultat är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet
- att årets resultat delvis är förenligt med fullmäktiges övergripande mål för verksamheten - de verksamhetsmässiga målen för 2018 är vid en sammantagen bedömning delvis uppfyllda

Vi riktar skarp kritik mot kultur- och utbildningsnämnden för bristande styrning och kontroll av ekonomi.

Vi tillstyrker att kommunstyrelsen, nämnderna samt de enskilda förtroendevalda i dessa organ beviljas ansvarsfrihet för år 2018.

Vi tillstyrker att kommunens årsredovisning för år 2018 godkänns.

Redogörelse

Den årliga granskningen av **styrelsens och nämndernas ansvarsutövande** har genomförts genom att löpande under året följa nämndernas verksamhet bl a via protokoll samt i samband med granskningen av delårsrapporten. Bedömning av ansvarsutövandet har skett dels utifrån en översiktlig protokoll- och dokumentationsgranskning med ett antal sk kontrollmoment, dels utifrån diskussion med respektive nämnd/styrelse. I det följande redovisas bedömningarna för respektive styrelse/nämnd:

- Vår bedömning är att **kommunstyrelsen** till övervägande del har en tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten, men vi ser ett utvecklingsbehov vad gäller uppföljning och styrning för en ökad måluppfyllelse i verksamhetsmässigt perspektiv.
- Vår bedömning är att **kultur- och utbildningsnämnden** i allt väsentligt har haft en tillräcklig styrning och intern kontroll vad gäller verksamhet, men att nämnden brustit avseende ekonomisk styrning och kontroll;
 - nämnden har låtit interna resursfördelningsprinciper ha företräde framför tilldelad rambudget
 - nämnden har regelbundet har följt upp den ekonomiska utvecklingen, vid återkommande tillfällen fattat beslut om åtgärder samt följt upp verkställighet och ekonomiska effekter av besparingsåtgärder. Vi kan dock ej se att det finns beslut om åtgärder som täcker det totala prognostiserade underskottet
- Vår bedömning är att **socialnämnden** i allt väsentligt har en tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.
- Vår bedömning är att **överförmyndarnämnden** i allt väsentligt har haft en tillräcklig styrning av sin verksamhet och att den interna kontrollen till övervägande del har varit tillräcklig.
- Vår bedömning är att **miljö- och byggnämnden** i allt väsentligt har en tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

För en mer utförlig bakgrundsredogörelse med grunderna för våra bedömningar hänvisar vi till vår skrivelse till kommunstyrelsen och nämnderna; Kommunstyrelsens och nämndernas ansvarsutövande 2018.

Resultatet av de **fördjupade granskningar** vi genomfört visar bland annat följande:

- Granskning av tillämpning av **minoritetsspråkslagstiftningen** visar att kommunstyrelsen och socialnämnden inte fullt ut tillämpar lagstiftningen på ett ändamålsenligt sätt. Det finns en central organisation för minoritetsspråksarbetet men i praktiken är ansvarsfördelningen oklar. Utöver minoritetsspråksboendet saknar socialförvaltningen en organisation kring minoritetsspråksarbetet. Det finns styrdokument, och av fullmäktige antagna mål, rörande minoritetsspråksarbetet. Dock har varken Ks eller socialnämnden konkretiserat målen och det saknas uppföljning av arbetet. Hanteringen av statsbidraget är välutvecklad och nyttjas enligt lagen. Vi ser bl a behov av att policyn för minoritetsspråken, handlingsplanen för nationella minoritetsspråk samt övriga styrdokument rörande minoritetsspråken revideras och efterlevs. Även att ett system för uppföljning av mål upprättas och att samtliga anställda informeras om kommunens ansvar som förvaltningskommun för finska, meänkieli och samiska.

- I den uppföljande granskningen av **intern kontroll avseende drivmedelskort** är den sammanfattande bedömningen att socialnämndens interna kontroll till övervägande del är tillräcklig. Det finns riktlinjer som tillämpas på ett ändamålsenligt sätt. Kontinuerliga kontroller och uppföljning sker systematiskt på ett i huvudsak tillfredsställande sätt. Dels görs stickprov av körjournaler och dels möjliggör de elektroniska journalerna ett effektivt verktyg för uppföljning. Vi rekommenderar att genomförda kontroller vid behov dokumenteras i t ex den elektroniska journalen med målet att kontroller sker så kostnadseffektivt som möjligt.
- I den uppföljande granskningen av **överförmyndarverksamheten** är den sammanfattande bedömningen att överförmyndarnämnden till övervägande del säkerställt att tillräckliga åtgärder vidtagits för att åtgärda de brister som framkom i 2015 års granskning. De har säkerställt åtgärder inom framförallt följande områden: en ändamålsenlig organisation, tydliggjort roller, ansvar och förväntningar, förbättras arbetsmiljö och framtagande av rutiner, riktlinjer och årshjul. De åtgärder som vidtagits har till övervägande del varit tillräckliga. Det finns dock fortsatt utvecklingsområden och vi ser positivt på att nämnden har en löpande uppföljning av utvecklingsarbetet.
- Granskningen av **bygglovsprocessen och detaljplanearbetet** visade att MoBn till övervägande del bedriver bygglovsprocessen på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt med tillräcklig intern kontroll. Kommunstyrelsen bedömdes till övervägande del bedriva arbetet med detaljplaner på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt med till övervägande del tillräcklig intern kontroll. Vi ser dock behov av att Ks i ökad utsträckning dokumenterar styrning av detaljplanearbetet och överväger att i arbetet med detaljplaner mer systematiskt inhämta synpunkter från sökanden och sakägare. Vi rekommenderar miljö- och byggnämnden att tydligt låta det framgå av protokoll att verksamhetsplanen fastställs politiskt.
- Granskningen av **intern styrning och kontroll** visade att kommunstyrelsens interna kontroll är delvis tillräcklig. Bedömningen är att kultur- och utbildningsnämnden, miljö- och byggnämnden, socialnämnden, valnämnd samt överförmyndarnämndens interna kontroll är tillräcklig. Alla granskade nämnder/styrelse har bl a säkerställt en tillräckligt god kontrollmiljö. Dock saknas ett sammanhållet system där styrande dokument finns samlade och Ks har inte säkerställt att deras två förvaltningar gör en riskanalys. Vi ser bl a behov av att styrande dokument samlas, att en analys genomförs för behov av kunskapshöjande aktiviteter för ledamöter samt att Ks enligt reglementet utvärderar att kommunens samlade system för intern kontroll efterlevs.
- Förstudien **nyckeltalsanalys äldreomsorg/grundskola/gymnasieskola** visade en lägesbild av mål och resultat för verksamhet och ekonomi inom KUN och SocN. Nyckeltal kan exempelvis användas för att förklara skillnader i påverkbara och icke påverkbara faktorer och för att jämföra verksamheten med liknande kommuner. För att ta hänsyn till kommunens strukturella förutsättningar sker jämförelsen av kommunens faktiska nettokostnader med deras standardkostnad. Har en kommun högre kostnader på grund av att den håller en högre servicenivå än genomsnittet ska det finansieras genom ex högre skatt eller högre avgiftsfinansiering. Vid lägre kostnader gäller det motsatta. Ingen kommun "bestraffas" eller "gynnas" av systemet om den väljer en annan kostnadsnivå än den genomsnittliga. Exempelvis visade förstudien att Kiruna har en högre skattesats än genomsnittet i riket och att kommunen betalar en avgift i kostnadsutjämnningen nationellt. Kiruna kommun bedriver grundskolan, gymnasieskola och äldreomsorg till en kostnad som överstiger förväntad nivå. Det förklaras delvis av att kommunen har en högre ambitionsnivå genom ex högre lärartäthet, men detta förklarar inte hela kostnadsavvikelsen. Gällande äldreomsorgen beror avvikelsen främst på fler beviljade timmar per brukare, och högre nyttjandegrad, än riket i genomsnitt. Om kostnadsavvikelsen beror på ambition eller effektivitet är inte alltid så lätt att slå fast. Om

avvikelsen är budgeterad är den förenklad ett uttryck för politikens vilja (ambitionsnivå) och om den inte är budgeterad ligger snarare problemet i utförandet. Förstudien har dels används som underlag för dialog med kommunledning och ledningen för socialnämnden respektive kultur- och utbildningsnämnden, dels som ett underlag för vidare riskanalys och revisionsplanering.

- Granskningen av kommunens **delårsrapport 2018** visar att rapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed. En iakttagelse vi gjorde var att personalrelaterade skulder sannolikt är för högt upptagna med cirka 19 mnkr. Vidare att det saknas en detaljerad förteckning på kontot över vad som ingår per 2018-08-31 och då granskningen är översiktlig har vi inte haft möjlighet att granska alla delposter. Alla konton med betydande saldon bör enligt vår mening avstämmas löpande och förteckningar över delposterna bör minst upprättas vid delår/årsbokslut. Det finns förbättringspotential i avstämningsrutiner i den ekonomiska redovisningen. Beräkningsfelet har inte påverkat upprättandet av kommunens prognosticerade resultat varför vi inte anser att rapporten behöver rättas innan den fastställs. Vi bedömer att det prognostiserade resultatet delvis är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2018. Vi kan inte utifrån delårsrapportens återrapportering om det prognostiserade utfallet är förenligt med fullmäktige fastställda mål i budget 2018.
- I den uppföljande granskningen av **EKO; etik, korruption & oegentligheter**, är den sammanfattande bedömningen att kommunstyrelsen till övervägande del säkerställt ett ändamålsenligt arbete avseende EKO-frågor med en tillräcklig intern kontroll. Vi lämnar följande rekommendationer utifrån iakttagelserna; att kommunstyrelsen verkar för att kontrollmoment kopplat till EKO-området utarbetas i internkontrollplan för samtliga nämnder. Även att utarbetade riktlinjer, liksom rutiner för ny personal, följs upp och utvärderas systematiskt för att säkra tillämpningen och bedöma riktlinjernas aktualitet och omfattning.
- Vi har genomfört en enkätundersökning avseende **kunskap om jäv** bland politiker och tjänstemän i kommunen. Resultatet av undersökningen tyder på en god kunskap om jävsfrågor generellt bland både de tjänstepersoner och de förtroendevalda som besvarat enkäten. I vissa avseenden finns emellertid indikationer om att det finns anledning att rikta insatser för att stärka kunskapen. Utifrån kommentarer som inkommit i enkäten stärks denna uppfattning ytterligare. Det har även framkommit kommentarer som tyder på att bedömning av jäv är svårare i en mindre kommun och kopplingar till ett aktivt föreningsliv görs. Det tyder på att viss osäkerhet finns kring jävets gränsdragning. Av denna anledning kan det finnas anledning för kommunen att arbeta fram tydliga riktlinjer på området för att stödja förtroendevalda och tjänstepersoner i detta.
- Granskningen av **årsredovisningen 2018** visar att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans. Vidare att förvaltningsberättelsen innehåller den information som ska ingå enligt lag om kommunal redovisning och god redovisningssed. Årets resultat är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. De finansiella målen för 2018 är vid en sammantagen bedömning uppfyllda. Verksamhetens utfall är delvis förenligt med fullmäktiges övergripande mål för verksamheten. De verksamhetsmässiga målen för 2018 är vid en sammantagen bedömning delvis uppfyllda. Räkenskaperna är i allt väsentligt är rättvisande. Årsredovisningen är upprättad enligt god redovisningssed.

Till revisionsberättelsen har fogats en förteckning över de sakkunnigas revisionsrapporter (vilka löpande under året har delgetts fullmäktige) liksom granskningsrapporter och revisionsberättelser gällande de kommunala företagen.

Kiruna kommuns revisorer

Roger Aitomäki

Sören Sidér

Lars Fernström

Irma Rinne

Tea Liikavainio

Sigurd Pekkari

Förteckning över de sakkunnigas rapporter

- Tillämpningen av minoritetsspråkslagstiftningen, maj 2018
- Uppföljning av granskning av intern kontroll avseende drivmedelskort, maj 2018
- Uppföljande granskning av överförmyndarverksamheten, maj 2018
- Bygglovsprocessen och detaljplanearbetet, juni 2018
- Intern styrning och kontroll inom Kiruna kommun, september 2018
- Förstudie Nyckeltalsanalys äldreomsorg/grundskola/gymnasieskola, september 2018
- Granskning av delårsrapport 2018, oktober 2018
- Uppföljande granskning – EKO; etik, korruption & oegentligheter, oktober 2018
- Ansvarsutövande 2018 – PM för respektive styrelse/nämnd, februari 2019
- Enkätundersökning avseende jävskunskap, mars 2019
- Granskning av årsredovisning 2018, mars 2019

Bilagor

Granskningsrapporter från de kommunala bolagen

Revisionsberättelser från de kommunala bolagen

Revisionsrapport

Granskning av årsredovisning 2018

Kiruna kommun

Conny Erkheikki
Auktoriserad revisor

Mars 2019

Innehåll

1.	Sammanfattning	2
2.	Inledning	3
2.1.	Syfte och revisionsfrågor	3
2.2.	Revisionskriterier.....	4
3.	Granskningsresultat	5
3.1.	Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning	5
3.1.1.	Iakttagelser.....	5
3.1.2.	Revisionell bedömning.....	6
3.2.	God ekonomisk hushållning.....	6
3.2.1.	Iakttagelser.....	6
3.2.2.	Revisionell bedömning.....	9
3.3.	Rättvisande räkenskaper	9
3.3.1.	Iakttagelser.....	9
3.3.2.	Revisionell bedömning.....	10

1. *Sammanfattning*

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer granskat kommunens årsredovisning för 2018. Uppdraget är en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2018.

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och ekonomiska ställning?

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans. Vi bedömer att förvaltningsberättelsen innehåller den information som ska ingå enligt lag om kommunal redovisning och god redovisningssed.

- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?

Vi bedömer att årets resultat är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. De finansiella målen för 2018 är vid en sammantagen bedömning uppfyllda.

Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall är delvis förenligt med fullmäktiges övergripande mål för verksamheten. De verksamhetsmässiga målen för 2018 är vid en sammantagen bedömning delvis uppfyllda.

- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Årsredovisningen är upprättad enligt god redovisningssed.

2. Inledning

I lag om kommunal redovisning regleras externredovisningen för kommuner och lands-ting. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering.

Revisionsobjekt är styrelsen som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

2.1. Syfte och revisionsfrågor

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning (kap 3 – 8). Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (12:2) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och ekonomiska ställning?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse (inkl. drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- kassaflödesanalys
- balansräkning
- sammanställd redovisning

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats.

Vi har även bedömt kommunens ekonomiska ställning och utveckling, efterlevnaden av balanskravet och om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om. Granskning av resultatsammanställning för VA-verksamheten och renhållningsverksamheten omfattas inte av denna granskning.

Nämndernas redovisning av sitt uppdrag har inte granskats inom ramen för årsredovisningen utan ingår istället i granskningen av den övergripande ansvarsutövningen.

Granskningen har utförts enligt god revisionsledning för kommuner och landsting. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Med rättvisande bild menas att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till ett felaktigt beslutsfattande. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsredovisningen. Då vår granskning av den anledningen inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda brister kan förekomma. Vårt uppdrag omfattar inte en granskning och prövning om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Granskningen har introducerats genom kontakter och samplanering med kommunens ekonomikontor. Granskningen har utförts enligt god revisionsledning med utgångspunkt i SKYREV:s utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting". Vägledningen baseras på ISA (International Standards on Auditing). Som framgår av vägledningen kan implementeringen ske successivt varför tillämpliga ISA helt eller delvis har följts beroende på om vägledningen har beaktats i årets revisionsplan. Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning, granskning av räkenskapsmaterial och i förekommande fall registeranalys.

Vår granskning och våra synpunkter baseras på det utkast till årsredovisning som presenterades 2019-03-25. Kommunstyrelsen fastställer årsredovisningen 2018-03-25.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef och redovisningsansvarig.

2.2. Revisionskriterier

Granskningen av årsredovisningen innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen (KL)
- Lag om kommunal redovisning (KRL)
- Rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR)
- Fullmäktiges beslutade mål om god ekonomisk hushållning

3. Granskningsresultat

3.1. Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

3.1.1. Iakttagelser

Utveckling av kommunens verksamhet

I förvaltningsberättelsen redovisas väsentliga händelser som inträffat under och delvis efter räkenskapsåret.

Av årsredovisningen framgår i tillräcklig omfattning den förväntade utvecklingen inom olika verksamheter.

Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaro redovisas, det vill säga frånvaron specificeras på lång- och korttidsfrånvaro, män och kvinnor samt åldersindelad. I övrigt lämnar den personalekonomiska redovisningen ett flertal uppgifter om personalen i form av diagram och text.

Förvaltningsberättelsen innehåller även information om andra förhållanden som har betydelse för styrning och uppföljning av verksamheten.

Gemensam förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen omfattar en beskrivning av den samlade kommunala verksamhetens organisation och verksamhet.

Investeringsredovisning

Årets investeringar redovisas samlat i förvaltningsberättelsen. Större investeringsprojekt (över 5 mnkr) redovisas med startår, planerade slutår, total budget och prognos över total kostnad.

Driftredovisning

Utfallet av kommunens driftverksamhet redovisas samlat i förvaltningsberättelsen. Upplysningar om orsaker till nämndernas budgetavvikelser lämnas. Överensstämmelse med övriga delar i årsredovisningen finns.

Driftredovisning per nämnd, mnkr	Netto-kostnad 2018	Budget	Budget-avvikelse
Kommunstyrelse	-374 959	-374 484	-475
Kultur- och Utbildningsnämnd	-516 165	-510 519	-5 646
Socialnämnd	-559 249	-562 923	3 674
Miljö- och Byggnämnd	-36 359	-36 975	616
Överförmyndarnämnd	-2 816	-2 407	-409
Valnämnd	-469	-650	181
Summa nämnderna	-1 490 017	-1 487 958	-2 059

Totalt redovisar nämnderna ett underskott mot budget med 2,1 mnkr.

Socialnämnden redovisar ett överskott om 3,7 mnkr mot budget.

Kultur- och Utbildningsnämnden redovisar ett underskott mot budget om 5,6 mnkr.

Balanskravsresultat

Förvaltningsberättelsen innehåller en balanskravsutredning i enlighet med KRL. Kommunen klarar balanskravet och redovisar ett balanskravsresultat på 597 mnkr. I förvaltningsberättelsen redovisar balanskravsuppställningen på sista raden felaktigt även detta belopp som ett resultat som skall återställas.

Utvärdering av ekonomisk ställning

Förvaltningsberättelsen innehåller en utvärdering av ekonomisk ställning.

3.1.2. Revisionell bedömning

Vi bedömer att årsredovisningen allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans. Vi bedömer att förvaltningsberättelsen innehåller den information som ska ingå enligt lag om kommunal redovisning och god redovisningssed.

3.2. God ekonomisk hushållning

3.2.1. Iakttagelser

Finansiella mål

I årsredovisningen görs en avstämning mot kommunens finansiella mål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget 2018:

Finansiellt mål, fastställt av fullmäktige i budget 2018	Ev kommentarer	Måluppfyllelse, kommunens bedömning
Resultatet ska på sikt uppgå till minst 1 procent av skatter och statsbidrag.	Utfall +612,5 mnkr/40 %. (2,3 % exklusive stadsomvandling)	Målet har uppnåtts.

Intäkter från försäljning av mark och marktillgångar skall i huvudsak användas till köp av ny mark och byggandet av nya bostäder i Kiruna.	15 mnkr reavinst. Reserverat för framtida bruk.	Målet har uppnåtts.
Investeringar ska i normalfallet finansieras genom internt tillförda medel. Upplåning ska endast ske till större investeringsprojekt.	Självfinansiering 122 mnkr av 475,2 mnkr.	Målet har inte uppnåtts.
På sikt ska tillräckliga resurser avsättas till underhåll av kommunala fastigheter så att fastigheter, byggnader och fastighetstillbehör inte skadas eller förstörs på grund av eftersatt underhåll.	17 mnkr satsat vilket motsvarar äskade medel.	Målet har uppnåtts.
Årliga avsättningar och/eller förtida inlösen av ITP (intjänad tjänstepension) skall göras, när ekonomin tillåter, för att minska pensionsskulden och framtida pensionsutbetalningar.	Har gjorts när ekonomin tillåter detta.	Målet är inte tydligt utvärderat. (Uppnått enligt vår bedömning)
<p>Tilläggs mål som antogs 2014. Beskrivning: <i>Kiruna kommun har beslutat att stora delar av centrala Kiruna skall omlokaliseras p g a LKAB:s gruvdrift. För att klara denna stadsomvandling krävs det att erforderlig finansiering finns. Redovisning av detta skall ske både i resultaträkningen och som egen "därav"-rad under eget kapital i balansräkningen.</i></p>		
Finansieringen ska ske genom de utbetalningar av ersättningar som följer av redan tecknade, och kommande, civilrättsliga avtal mellan Kiruna kommun och LKAB.		Målet har uppnåtts.
Erhållna ersättningar ska oavkortat användas för stadsomvandlingsrelaterade kostnader.		Målet har uppnåtts.

Det ansamlade stadsomvandlingskapitalet skall aldrig vara negativt, det vill säga att de redovisade kostnaderna ej får överstiga redovisade intäkter.

Målet har uppnåtts.

Som en följd av utbetalda skadeståndersättningar för stadsomvandlingen kan vi få stora variationer i årets redovisade resultat. I resultaträkningen ska kommunens ordinarie verksamhet följas upp separerad från stadsomvandlingen och därmed får kommunen och stadsomvandlingen egna ”resultat”. Om den ordinarie verksamhetens redovisade resultat är negativt ska åtgärdsplan upprättas och det negativa resultatet till det egna kapitalet inom tre år. Med kommunens ordinarie verksamhet menas samtliga verksamheter som finansieras med skattemedel där även finansverksamheten ingår.

Målet har uppnåtts.

Av kommunstyrelsens redovisning framgår att åtta av nio finansiella mål uppfyllts.

Mål för verksamheten

Verksamhetsmässiga mål, fastställt av fullmäktige i budget 2018	Ev kommentarer	Måluppfyllelse, kommunens bedömning
Kiruna kommuns Vision är en viljeriktning för ett önskvärt framtida tillstånd och ett riktmärke för samtliga nedbrutna mål i kommunen och ska långsiktigt spegla en god ekonomisk hushållning utifrån ett verksamhetsperspektiv i Kiruna kommun.		Målet har inte uppnåtts.
Medarbetarna har en god kompetens som upprätthålls, är långtidsfriska, är delaktiga i processer och beslut samt har ett positivt förhållningssätt till både kunder och arbetsgivare.	Under 2018 hade 33,7 % av tillsvidareanställda inte någon sjukdag vilket är en ökning mot 2017 med 1,0 procentenheter men tillbaka på 2016 nivå.	Målet har uppnåtts.

Kommunen uppfattas som en god arbetsgivare med en tydlig värdegrund och en väl fungerande organisation som hjälper till att stärka dess varumärke.	Mätning har skett (NMI = nöjd medarbetarindex).	Målet har uppnåtts.
Kommuninvånarna upplever att kommunen erbjuder god service och erbjuder attraktiva miljöer att bo och leva i.	Mätning ut mot kommuninvånarna saknas.	Målet har delvis uppnåtts.

Av kommunstyrelsens redovisning framgår det att två av verksamhetsmålen blivit uppfyllda. Gällande resterande mål har ett uppnåtts delvis medan det andra inte alls uppnåtts.

3.2.2. Revisionell bedömning

Vi bedömer att årets resultat är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. De finansiella målen för 2018 är vid en sammantagen bedömning uppfyllda.

Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall är delvis förenligt med fullmäktiges övergripande mål för verksamheten. De verksamhetsmässiga målen för 2018 är vid en sammantagen bedömning delvis uppfyllda.

Kommunstyrelsen har vid en sammantagen bedömning bedömt att kommunen uppnått god ekonomisk hushållning.

3.3. Rättvisande räkenskaper

3.3.1. Iakttagelser

Resultaträkning

Resultaträkningen är uppställd enligt KRL 5.1 och omfattar tillräckliga noter.

Resultaträkningen redovisar i allt väsentligt samtliga kommunens intäkter och kostnader för året samt hur det egna kapitalet har förändrats under räkenskapsåret. Jämförelse med föregående år lämnas för varje delpost.

Årets resultat är positivt och uppgår till 612,5 mnkr (65,4 mnkr). Av lämnade resultatkommentarer redogörs för budgetavvikelsena.

Kiruna kommun särredovisar stadsomvandlingsresultatet från kommunens ordinarie verksamhet. Resultatet för kommunen som helhet är 612,5 mnkr, varav stadsomvandlingens resultat uppgår till 576,9 mnkr.

Redovisningen av överlämningen av nya stadshuset får under 2018 en stor påverkan på årets resultat och är redovisad enligt god redovisningssed.

Balansräkning

Balansräkningen är uppställd enligt KRL och omfattar tillräckliga noter.

Balansräkningen redovisar i allt väsentligt tillgångar, avsättningar och skulder per balansdagen. Balansposterna existerar, är fullständigt redovisade, rätt periodiserade samt har värderats enligt principerna i KRL.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är uppställd enligt gällande rekommendation. Den omfattar tillräckliga noter. Överensstämmelse med övriga delar av årsredovisningen finns.

Sammanställda räkenskaper

De sammanställda räkenskaperna är uppställda jämte kommunens räkenskaper och omfattar motsvarande noter. Uppställningen följer god redovisningssed.

Konsolideringen innefattar samtliga de företag som enligt kraven i RKR:s rekommendation 8.2 Sammanställd redovisning ska ingå. Eliminering av koncerninterna poster har i allt väsentligt utförts.

Tilläggsupplysningar och redovisningsprinciper

Årsredovisningen lämnar tillräckliga tilläggsupplysningar och redogör för tillämpade redovisningsprinciper i tillräcklig omfattning.

3.3.2. *Revisionell bedömning*

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Räkenskaperna är upprättade enligt god redovisningssed.

2018-03-27

Jenny Engelmark
Uppdragsledare

Conny Erkheikki
Projektledare